

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA NARODNA STRANKA
- LIBERALNI DEMOKRATI

Krapina, studeni 2017.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	5
II.	REVIZIJA ZA 2016.	14
	Ciljevi i područja revizije	14
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2016.	15
III.	MIŠLJENJE	18

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

KLASA: 041-01/17-03/13
URBROJ: 613-04-17-7

Krapina, 15. studenoga 2017.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE NARODNE STRANKE - LIBERALNI DEMOKRATI
ZA 2016.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11) i Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst i 2/14, 96/16 i 70/17), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatske narodne stranke - liberalni demokrati (dalje u tekstu: Stranka) za 2016.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 12. lipnja do 15. studenoga 2017.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u listopadu 1990., upisom u Registar političkih stranaka pod nazivom Hrvatska narodna stranka, kojoj je u veljači 2005. pristupila stranka Libra te od lipnja 2005. djeluje pod nazivom Hrvatska narodna stranka - liberalni demokrati. Sjedište Stranke je u Ulici Kneza Mislava 8, Zagreb. Djelokrug Stranke određen je Statutom i Programom, a rad i djelovanje Stranke su javni.

Stranka u skladu s ciljevima, utvrđenim Programom i Statutom, sudjeluje u oblikovanju i izražavanju političke volje građana u cilju izgradnje i unapređenja demokratskog višestranačkog sustava. Zalaže se za razvitak Republike Hrvatske putem sudjelovanja u stvaranju i oblikovanju političke volje naroda, zauzimanja političkih stavova o svim bitnim pitanjima javnog života te poticanja njihovog optimalnog rješavanja, sudjelovanja u izborima za predstavnička tijela građana na svim razinama u Republici Hrvatskoj, davanja smjernica svojim predstavnicima izabranim u predstavnička i izvršna tijela državne vlasti i jedinica lokalne područne (regionalne) uprave te praćenja rada državnih tijela i nositelja javnih i društvenih ovlasti. Izvori financiranja su sredstva proračuna, članarine, dobrovoljni prilozi (donacije) te drugi prihodi.

Statut je najviši normativni akt kojim se uređuje unutarnje ustrojstvo i djelovanje Stranke. Na temelju odredbi Statuta doneseni su sljedeći interni akti: Pravilnik o radu, Pravilnik o članstvu Stranke, Pravilnik o kandidiranju i izborima za tijela Stranke, Pravilnik o financijskom poslovanju (kojim je određeno financijsko i materijalno poslovanje), Pravilnik o ustroju središnjeg ureda, Pravilnik o radu sudova časti (kojim se propisuje ustroj sudova časti u županijskim organizacijama i središnjici Stranke te postupak provođenja stranačke stege), Poslovnik o radu središnjeg odbora (kojim se uređuje sastav, način konstituiranja, ovlasti te način rada i odlučivanja središnjeg odbora) te Poslovnik o radu nadzornog odbora.

Stranka je donijela Načela djelovanja članova Stranke, kojima je utvrđeno etičko ponašanje i temeljne vrijednosti politike Stranke (sloboda, stručnost, poduzetništvo, odvažnost, dosljednost, angažiranost, pristupačnost, različitost i solidarnost te poštivanje temeljnih načela liberalizma i odgovornog javnog djelovanja). Pravila ponašanja uređena su Statutom te Pravilnikom o radu sudova časti Stranke. Načela djelovanja članova Stranke i Statut javno su objavljeni, tiskani te distribuirani svim podružnicama Stranke. Oblici povrede službene dužnosti vezane uz neetično ponašanje u Stranci nisu utvrđeni. Slučajeve neprihvatljivog ponašanja, ukoliko bi do njih došlo, rješavaju sudovi časti Stranke. Za promidžbu primjene visokih etičkih standarda, Politička akademija Stranke svake godine održava seminar o etičkim standardima i općim pravilima uljuđenog ponašanja.

Godišnji program rada Stranke za 2016. donesen je u prosincu 2015., a izmjene u srpnju 2016.

Stranka je organizirana prema teritorijalnom načelu, a članovi Stranke mogu se unutar Stranke organizirati prema interesnoj osnovi. Teritorijalnu organizaciju Stranke čine podružnice s ograncima, županijske organizacije i regionalni savezi. Podružnice s ograncima, županijske organizacije i regionalni savezi dužni su poštivati odluke Središnjeg odbora i Predsjedništva Stranke.

Podružnica je temeljna organizacijska jedinica koja se osniva za područje općine ili grada, a u Gradu Zagrebu podružnice se osnivaju za područje gradske četvrti. Koncem 2016., Stranka ima 505 podružnica. Ogranak se osniva na području jedinice mjesne samouprave ili općine u kojoj ne postoji podružnica Stranke.

Županijske organizacije ustrojene su na području županija, a čine ih podružnice i ogranci na području županije. Gradska organizacija Grada Zagreba ima status županijske organizacije. Regionalni savezi su koordinacijsko-organizacijska tijela koja povezuju stranačke županijske organizacije prema tradicionalnim osobitostima regija. Ustrojeno je pet regionalnih saveza.

Poslovne knjige za Stranku u cjelini i po podružnicama vodi knjigovodstveni servis.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Sabor, Središnji odbor, Predsjedništvo, Predsjednik, Glavni tajnik te Nadzorni odbor. Mandat članova tijela je četiri godine. U Stranci djeluju Sudovi časti, Odbor za statut, Koordinacija interesnih odbora, Politička akademija i Savjet Stranke kao političko savjetodavno tijelo.

Sabor je najviše programsko, statutarano i izborno tijelo Stranke, a može biti izborni ili izvještajno tematski. Izborni Sabor održava se u pravilu jednom u četiri godine, a obavezno nakon izbora zastupnika u Hrvatski sabor. Sabor čine Predsjednik i dva potpredsjednika Stranke, članovi Središnjeg odbora, Predsjedništva i Nadzornog odbora, Glavni tajnik Stranke, predsjednici podružnica, predsjednici županijskih organizacija, saborski zastupnici i članovi Vlade Republike Hrvatske iz redova Stranke, zastupnici u Europskom parlamentu iz redova Stranke, općinski načelnici, gradonačelnici, župani i njihovi zamjenici iz redova Stranke te izabrani predstavnici podružnica. Sabor donosi Program i Statut Stranke, odluke, deklaracije i druge akte iz svoje nadležnosti, raspravlja i donosi odluku o prestanku rada Stranke ili njezinom spajanju s drugim političkim strankama, utvrđuje opću politiku, smjernice i stajališta Stranke, razmatra i ocjenjuje cjelokupno djelovanje Stranke, raspravlja i prihvaća izvješće o radu središnjih tijela Stranke te obavlja druge poslove utvrđene Poslovníkom i Statutom.

Središnji odbor predstavlja najviše političko i programsko tijelo Stranke između dva zasjedanja Sabora Stranke, koji čine članovi Predsjedništva, predsjednici županijskih organizacija, zastupnici u Saboru, ministri, državni tajnici te direktori državnih poduzeća iz redova Stranke, po jedan predstavnik iz županijske organizacije na svakih 400 članova županijske organizacije, dvije predstavnice Ženske inicijative Stranke, dva predstavnika Mladih Stranke, te 15 članova Stranke koje bira Središnji odbor Stranke na prijedlog Predsjednika Stranke. Središnji odbor odgovara za provođenje odluka Sabora Stranke, donosi odluke i zaključke te daje preporuke i smjernice Predsjedništvu Stranke, odlučuje o povezivanju i suradnji s drugim političkim strankama ili nepolitičkim organizacijama te učlanjenju Stranke u međunarodne organizacije, raspravlja i odlučuje o koaliciji Stranke na državnoj razini, utvrđuje kandidate za Hrvatski sabor, Vladu Republike Hrvatske i tijela Stranke te obavlja druge poslove predviđene Poslovníkom i Statutom.

Predsjedništvo je najviše izvršno-političko tijelo Stranke, koje čine Predsjednik, dva potpredsjednika i počasni predsjednik Stranke, predsjednik Središnjeg odbora, predsjednik Savjeta Stranke, predsjednik Vlade Republike Hrvatske iz redova Stranke, predsjednik Kluba Zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru, Glavni tajnik, predsjednici regionalnih saveza, glasnogovornik, predsjednik Mladih Stranke, predsjednica Ženske inicijative, voditelj Političke akademije te devet članova koje bira Središnji odbor Stranke.

Predsjedništvo provodi Program Stranke te odluke Sabora i Središnjeg odbora Stranke, utvrđuje nacrt izmjena Programa, Statuta i Pravilnika Stranke, koordinira rad regionalnih saveza i županijskih organizacija, analizira, raspravlja i zauzima stajališta o aktualnim političkim pitanjima, predlaže financijski plan, završni račun, upravlja imovinom Stranke i odgovara za njezino korištenje te obavlja druge poslove predviđene Poslovnikom i Statutom.

Predsjednik rukovodi, predstavlja i zastupa Stranku, izvršava i provodi odluke nadležnih tijela Stranke te odlučuje o tekućim poslovima vezanim za neposredno upravljanje. Za svoj rad odgovara Saboru i Središnjem odboru Stranke. Od ožujka 2013. do travnja 2016. predsjednica Stranke bila je Vesna Pusić, a od travnja 2016. do lipnja 2017. predsjednik je Ivan Vrdoljak. Od lipnja 2017. osoba ovlaštena za zastupanje je, zbog ostavke predsjednika Stranke, zamjenik predsjednika Stranke, Predrag Štromar.

Glavni tajnik organizira i koordinira rad stranke, materijalno-financijsko poslovanje, odgovoran je za unaprjeđenje organizacijske stranačke strukture i unutarstranačke komunikacije, izvršenje odluka izvršnih tijela i za rad središnjeg ureda. Za svoj rad odgovara Središnjem odboru i Predsjedniku Stranke.

Nadzorni odbor ima pet članova. Ocjenjuje zakonitost i statutarnost rada Stranke i svih stranačkih tijela te materijalno i financijsko poslovanje. Za svoj rad odgovara Saboru Stranke. Nadzorni odbori osnovani su u središnjici Stranke, podružnicama i županijskim organizacijama.

Sudovi časti osnivaju se na razini županijskih organizacija i na razini središnjice Stranke. Odluka suda časti na razini središnjice je konačna.

Politička akademija je tijelo čije je djelovanje usmjereno na dodatnu edukaciju i političko obrazovanje članova Stranke. Savjet Stranke je političko-savjetodavno tijelo koje raspravlja o političkim pitanjima, programu i strategiji djelovanja Stranke, razmatra i zaključuje o svim pitanjima i aspektima društveno političkog života, predlaže inicijative te daje preporuke i mišljenja pomažući u radu tijelima Stranke. Mandat članova središnjih tijela je četiri godine.

Stranka koncem 2016. ima 28 zaposlenika i osam osoba na stručnom osposobljavanju.

Planiranje

Financijski plan za 2016. donesen je i usvojen u prosincu 2015., a izmjene plana u srpnju 2016., na sjednicama Predsjedništva i Središnjeg odbora Stranke. Ukupni prihodi planirani su u iznosu 9.355.000,00 kn, rashodi u iznosu 10.194.000,00 kn te manjak prihoda u iznosu 839.000,00 kn.

Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna u iznosu 7.150.000,00 kn, prihode od članskih doprinosa u iznosu 1.050.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 620.000,00 kn, druge prihode u iznosu 400.000,00 kn te na prihode od članarina u iznosu 135.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu 4.988.000,00 kn, rashode za zaposlenike u iznosu 3.128.000,00 kn, rashode za amortizaciju u iznosu 350.000,00 kn, financijske rashode u iznosu 200.000,00 kn, rashode za donacije u iznosu 3.000,00 kn te na druge rashode u iznosu 1.525.000,00 kn.

Financijskim planom obuhvaćene su sve vrste prihoda i rashoda. Ostvarenje plana prati se i analizira tijekom godine na sjednicama Predsjedništva, Središnjeg i Nadzornog odbora Stranke.

Godišnji program rada Stranke sadrži opće odrednice i smjernice, aktivnosti organizacijskih jedinica Stranke, aktivnosti središnjih tijela Stranke i drugo. U okviru redovnog političkog djelovanja Stranka je planirala održavanje javnih skupova, tribina i okruglih stolova, medijske aktivnosti (priopćenja, izjave, reagiranja, tiskovne konferencije, društvene mreže) te redovite aktivnosti koje provode organizacijski oblici Stranke (akcije u lokalnoj zajednici, tradicionalne manifestacije). Za 2016. većina aktivnosti usmjerena je na organizacijsko jačanje Stranke, pripreme za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, kao i za izbore u jedinicama lokalne samouprave u svibnju 2017. Godišnji Program rada Stranke sadrži predviđena financijska sredstva po aktivnostima i nositeljima aktivnosti, kao i ukupna financijska sredstva potrebna za realizaciju aktivnosti.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te prema propisima koji određuju računovodstveno poslovanje neprofitnih organizacija. Sastavljeni su: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje te dostavljeni Državnom uredu za reviziju u propisanom roku.

Financijski izvještaji za 2016., godišnji program rada i financijski plan te Izvješće o primljenim donacijama za potporu političkog djelovanja za 2016. (Obrazac IZ-D), dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i objavljeni su na mrežnoj stranici Stranke u propisanom roku. Objavljeni podaci odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2016., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 9.860.667,00 kn, što je za 1.945.448,00 kn ili 16,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi, u odnosu na planirane veći su za 505.667,00 kn ili 5,4 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	6.324.180,00	4.542.880,00	71,8
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2.477.114,00	2.552.355,00	103,0
3.	Prihodi od članarina	1.596.774,00	1.340.380,00	83,9
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	1.029.700,00	637.532,00	61,9
5.	Drugi prihodi	378.347,00	787.520,00	208,1
	Ukupno	11.806.115,00	9.860.667,00	83,5

Vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na druge prihode, koji su veći za 409.173,00 kn ili 108,1 % u odnosu na prethodnu godinu.

Vrijednosno značajnije smanjenje prihoda odnosi se na prihode iz državnog proračuna, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) i od članarina, koji su manji za 2.429.862,00 kn ili 27,2 % u odnosu na prethodnu godinu.

- Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu 4.542.880,00 kn, što je 46,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode iz državnog proračuna za rad zastupnika u Hrvatskom saboru u iznosu 3.300.880,00 kn, prihode od naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 1.215.000,00 kn te od prihode od naknade za troškove izborne promidžbe na lokalnim izborima u iznosu 27.000,00 kn.

Prihodi iz državnog proračuna za redovan rad zastupnika u Hrvatskom saboru u iznosu 3.300.890,00 kn, ostvareni su na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te Odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika, koje je donio Hrvatski sabor, Odbor za Ustav, poslovnik i politički sustav iz siječnja, svibnja i studenoga 2016. Stranka je do studenoga 2016. imala osam zastupničkih mjesta u Hrvatskom saboru, a od studenoga 2016. ima devet zastupničkih mjesta. Prihodi u iznosu 3.300.880,00 kn ostvareni su na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te Odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika, koje je donio Hrvatski sabor, Odbor za Ustav, poslovnik i politički sustav u siječnju, svibnju i studenome 2016. Odlukama Odbora za Ustav, Poslovnika i politički sustav Hrvatskoga sabora, dio sredstava u iznosu 201.973,00 kn pogrešno je doznačen Socijaldemokratskoj partiji Hrvatske, a odnosi se na Stranku. Na zahtjev Stranke koncem 2016., provedeno je usklađenje te su uvećani prihodi iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje Stranke.

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor ostvareni su u iznosu 1.215.000,00 kn. Stranka je osvojila devet zastupničkih mjesta te je prema Odluci Vlade Republike Hrvatske o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor iz kolovoza 2016., prema kojoj Stranka ima pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu 135.000,00 kn po osvojenom zastupničkom mjestu, ostvarila pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu 1.215.000,00 kn.

Prihodi u iznosu 27.000,00 kn odnose se na naknadu troškova izborne promidžbe na lokalnim izborima u tri jedinice lokalne samouprave.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu 2.552.355,00 kn, što je 25,9 % ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te na temelju pojedinačnih odluka o financiranju Stranke iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su izabrani s nezavisnih lista.

Stranka je ustrojila djelomičnu evidenciju o naplati prihoda iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u čija su tijela izabrani pojedini članovi Stranke. U 2016. Stranka je uputila jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave 274 zahtjeva za dostavu odluke o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka i njihovu raspodjelu, a povratno je dobila 183 odluke.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu 1.340.380,00 kn, što je 13,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od članskih doprinosa u iznosu 1.194.590,00 kn i na članarine u iznosu 145.790,00 kn. Ostvareni su prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, Statuta i Pravilnika o financijskom poslovanju Stranke.

Prihodi od članskih doprinosa ostvaruju se mjesečnim uplatama ministara u Vladi Republike Hrvatske i zastupnika u Hrvatskom saboru u iznosu 1.000,00 kn te drugih dužnosnika uplatama u visini 5,0 % njihove mjesečne plaće.

Dužnosnici koji primaju naknadu, plaćaju članski doprinos u visini 25,0 % njihove naknade. Prema evidenciji, Stranka u 2016. ima 56 dužnosnika.

Pravilnikom o financijskom poslovanju utvrđeni su iznosi članarina i to u visini 5,00 kn mjesečno za članove Stranke koji nisu članovi Središnjih tijela, za učenike, studente i umirovljenike čija mirovina iznosi do 2.500,00 kn mjesečno te u visini 10,00 kn mjesečno za zaposlene i umirovljenike čija mirovina iznosi više od 2.500,00 kn mjesečno. Članovi središnjih tijela plaćaju članarinu 80,00 kn mjesečno. Članovi Stranke koji su nezaposleni, korisnici socijalne pomoći ili su bez primanja, kao i počasnici dužnosnici i članovi, oslobođeni su plaćanja članarine.

Stranka je u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13), vodila evidencije o primljenim članarinama u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. te izdavala potvrde o primljenim članarinama.

Stranka u poslovnim knjigama ne evidentira potraživanja od članarina. Koncem svibnja 2016. donesene su izmjene Pravilnika o financijskom poslovanju Stranke, kojima se članovima preporučuje plaćanje članarine u skladu s mogućnostima, ali plaćanje članarine ne predstavlja obvezu, odnosno ne stvara potraživanje prema članovima koji članarinu ne plaćaju.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu 637.532,00 kn i čine 6,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) od tri pravne osobe u iznosu 39.000,00 kn i 45 fizičkih osoba u iznosu 598.532,00 kn. Na središnji račun Stranke uplaćeno je 614.900,00 kn, dok su u naravi ostvarene donacije u vrijednosti 22.632,00 kn. Dobrovoljni prilozima (donacije) su ostvarene na temelju odredbi članaka 10. i 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Iznosi primljenih pojedinačnih dobrovoljnih priloga (donacija) fizičkih i pravnih osoba u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) izdane su potvrde i zaključeni ugovori te vođena propisana evidencija.

- Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu 787.520,00 kn i čine 8,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su evidentiranjem prihoda u poslovnim knjigama, po provedenom postupku usklađivanja obveza s dobavljačima koncem godine (otpis zastarjelih obveza) u ukupnom iznosu 372.909,00 kn. Nadalje, drugi prihodi odnose se na kotizacije (uplate članova Stranke za sportske susrete) u iznosu 171.490,00 kn, naknade šteta i povrate troškova u iznosu 112.580,00 kn (od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te povrat režijskih troškova), prihode od prodaje nefinancijske imovine (službenog auta) u iznosu 85.000,00 kn, druge nespomenute prihode (povrat preplaćenih sredstava) u iznosu 43.578,00 kn te prihode od kamata u iznosu 1.963,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2016., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu 10.631.321,00 kn, što je za 689.836,00 kn ili 6,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi, u odnosu na planirane veći su za 437.321,00 kn ili 4,3 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	3.458.940,00	3.163.918,00	91,5
2.	Materijalni rashodi	5.043.843,00	5.391.312,00	106,9
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	903.037,00	803.136,00	88,9
2.2.	Drugi materijalni rashodi	4.140.806,00	4.588.176,00	110,8
3.	Rashodi amortizacije	366.968,00	364.356,00	99,3
4.	Financijski rashodi	101.151,00	248.826,00	246,0
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	3.568,00	7.756,00	217,4
6.	Drugi rashodi	2.346.687,00	1.455.153,00	62,0
	Ukupno	11.321.157,00	10.631.321,00	93,9
	Višak prihoda	484.958,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	770.654,00	-

Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na smanjenje drugih rashoda za 891.534,00 kn ili 38,0 % (podmirenje obveze koalicijskom partneru za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u siječnju 2016.) i povećanje financijskih rashoda za 147.675,00 kn ili 146,0 %, zbog otplate kredita.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu 3.163.918,00 kn, što je 29,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na plaće u iznosu 2.690.822,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 470.096,00 kn i druge rashode za zaposlene u iznosu 3.000,00 kn (regres). U odnosu na 2015. rashodi za zaposlene manji su za 295.022,00 kn ili 8,5 %, zbog smanjenja broja zaposlenih za pet zaposlenika. Koncem 2016. Stranka je imala 28 zaposlenika (21 u središnjem uredu i sedam u podružnicama) te osam osoba na stručnom osposobljavanju. Plaće su obračunane i isplaćene u skladu sa zakonima i drugim propisima. Utvrđene su ugovorima o radu i odlukama Glavnog tajnika, u bruto iznosima. Doprinosi, porezi i prirez plaćeni su u propisanim rokovima i evidentirani su u poslovnim knjigama na propisani način.

- Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja ostvareni su u iznosu 803.136,00 kn, što je 7,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na druge usluge promidžbe i informiranja (sportske igre, objava oglasa, predstavljanje u medijima i druge usluge) u iznosu 442.020,00 kn, promidžbeni materijal (majice s tiskom, cvijeće, letci, najam reklamnog panoa i drugi promidžbeni materijal) u iznosu 255.432,00 kn, izbornu promidžbu (promidžbeni materijal i usluge za lokalne izbore u jedinicama lokalne samouprave) u iznosu 88.550,00 kn i na tisak u iznosu 17.134,00 kn.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 4.588.176,00 kn, što je 43,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za usluge u iznosu 2.927.381,00 kn, materijal i energiju u iznosu 686.285,00 kn, druge nespomenute materijalne rashode u iznosu 649.337,00 kn, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima te povjerenstvima u iznosu 260.849,00 kn te naknade troškova radnicima u iznosu 64.324,00 kn.

Vrijednosno značajniji su rashodi za usluge u iznosu 2.927.381,00 kn i čine 27,5 % ukupnih rashoda. Odnose se na rashode za usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 1.093.431,00 kn, druge usluge (knjigovodstvene usluge, grafičke i tiskarske usluge te usluge kopiranja i druge usluge) u iznosu 513.464,00 kn, rashode za zakupnine i najamnine (za poslovne prostore, dvorane i štandove, prijevozna sredstva i opremu) u iznosu 495.743,00 kn, intelektualne i osobne usluge (usluge internet marketinga, izrada strategije za pozicioniranje prema javnosti, promocija Stranke putem telefonskih poziva i ispitivanje javnog mnijenja, usluge agencija, usluge odvjetnika, autorski honorari) u iznosu 435.949,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 192.475,00 kn, komunalne usluge u iznosu 159.523,00 kn i na računalne usluge u iznosu 36.796,00 kn.

Rashodi za materijal i energiju ostvareni su u iznosu 686.285,00 kn. Odnose se na motorni benzin i dizel gorivo u iznosu 163.076,00 kn, plin u iznosu 143.684,00 kn, sitni inventar (mobiteli, printeri, prijenosna računala, monitori i drugi sitni inventar) u iznosu 123.868,00 kn, električnu energiju u iznosu 122.231,00 kn, druge materijalne rashode u iznosu 64.810,00 kn, uredski materijal u iznosu 47.370,00 kn, auto gume u iznosu 14.630,00 kn, materijal za održavanje i čišćenje u iznosu 5.538,00 kn i literaturu u iznosu 1.078,00 kn.

Rashodi za druge nespomenute materijalne rashode ostvareni u iznosu 649.337,00 kn, odnose se na rashode za reprezentaciju u iznosu 527.872,00 kn, članarine u iznosu 62.095,00 kn, druge nespomenute materijalne rashode (pristojbe, takse, kotizacije) u iznosu 31.032,00 kn te na premije osiguranja u iznosu 28.338,00 kn.

Rashodi za naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima te povjerenstvima ostvareni su u iznosu 260.849,00 kn. Odnose se na troškove službenih putovanja (prijevoz u iznosu 164.824,00 kn, cestarina, parkiranje i tunelarina u iznosu 49.132,00 kn, smještaj u iznosu 22.082,00 kn, dnevnice u iznosu 12.345,00 kn i druge naknade u iznosu 12.466,00 kn).

Rashodi za naknade troškova zaposlenicima ostvareni su u iznosu 64.324,00 kn. Odnose se na naknade za prijevoz za dolazak na posao i odlazak s posla u iznosu 43.949,00 kn te na naknade za službena putovanja u iznosu 20.375,00 kn.

- Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu 248.826,00 kn, što je 2,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na kamate na primljeni kredit i financijski najam u iznosu 190.500,00 kn, usluge platnog prometa i banaka u iznosu 49.915,00 kn, zatezne kamate u iznosu 5.937,00 kn, druge nespomenute financijske rashode u iznosu 2.467,00 kn i negativne tečajne razlike u iznosu 7,00 kn.

- Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu 7.756,00 kn. Odnose se na donacije za rad udruga (nacionalna manjina, humanitarna udruga) i strukovnu školu. Navedene donacije ostvarene su na temelju zahtjeva korisnika.

- Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu 1.455.153,00 kn, što je 13,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 1.414.104,00 kn, rashode za kazne i naknade štete u iznosu 20.561,00 kn (ovrhe), druge nespomenute rashode u iznosu 13.988,00 kn (neotpisana vrijednost prodanog vozila) te prijenos sredstava za lokalne izbore u iznosu 6.500,00 kn.

Stranka je u srpnju 2016. zaključila s tri političke stranke (Socijaldemokratska partija Hrvatske, Hrvatska stranka umirovljenika i Hrvatska seljačka stranka) Sporazum i dodatak Sporazumu o zajedničkom izlasku na izbore zastupnika u Hrvatski sabor, prema kojem sve troškove izborne promidžbe u ime koalicijske liste podmiruje Socijaldemokratska partija Hrvatske, a dijele ih razmjerno broju osvojenih mandata stranaka potpisnica Sporazuma.

Rashodi izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor ostvareni su u iznosu 1.414.104,00 kn. Izvori financiranja su naknada troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna u iznosu 1.215.000,00 kn i prihodi iz državnog proračuna za redovno poslovanje u iznosu 199.104,00 kn. Obračunom troškova izborne promidžbe koji je u prosincu 2016. sastavila stranka nositeljica koalicijske liste (SDP), utvrđeno je da udio Stranke u financiranju troškova izborne promidžbe, za devet osvojenih zastupničkih mjesta iznosi 1.534.104,00 kn. Razlika između obračunom utvrđenih rashoda izborne promidžbe (u iznosu 1.534.104,00 kn) i rashoda izborne promidžbe (1.414.104,00 kn) evidentiranih u poslovnim knjigama Stranke, u iznosu 120.000,00 kn, nije evidentirana u poslovnim knjigama Stranke s obzirom da je taj dio rashoda financiran iz prihoda od donacija članova Stranke koji su izravno uplaćeni na poseban račun političke stranke - nositeljice koalicijske liste (SDP). Kod sastavljanja Obračuna troškova izborne promidžbe, politička stranka – nositeljica koalicijske liste, navedene donacije uključila je u obračun prihoda i troškova izborne promidžbe koji se odnose na Stranku, a navedeno nije ugovorila Sporazumom ili dodatkom Sporazumu. Podmirivanje međusobnih potraživanja i obveza za troškove izborne promidžbe obavljeno je zaključivanjem ugovora o prijebiju (osim razlike u iznosu 120.000,00 kn). Stranka je u poslovnim knjigama trebala evidentirati potraživanja i prihode te rashode i obveze, u iznosu 120.000,00 kn vezano uz financiranje troškova izborne promidžbe.

Rashodi za izbornu promidžbu za lokalne izbore ostvareni su u iznosu 6.500,00 kn, prema odluci Predsjedništva Stranke iz veljače 2016. o financijskoj potpori na lokalnim izborima, kojom je utvrđeno da županijske organizacije i podružnice Stranke koje nemaju dovoljno financijskih sredstava, za financiranje izborne promidžbe mogu ostvariti financijsku potporu Stranke.

- Manjak prihoda

Manjak prihoda za 2016. iznosio je 770.654,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina iznosi 1.175.573,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 1.946.227,00 kn. Odlukom Predsjedništva Stranke iz travnja 2017., određeno je da će se manjak prihoda nad rashodima u narednom razdoblju podmiriti racionalizacijom poslovanja i smanjenjem rashoda.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2016., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 2.093.948,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2016.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2016.	31. prosinca 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	832.786,00	913.412,00	109,7
2.	Financijska imovina	3.494.688,00	1.180.536,00	33,8
2.1.	Novac u banci i blagajni	1.627.547,00	1.025.873,00	63,0
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo	1.864.641,00	154.663,00	8,3
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.500,00	0,00	-
2.4.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja)	0,00	0,00	-
	Ukupno imovina	4.327.474,00	2.093.948,00	48,4
3.	Obveze	4.752.895,00	3.290.023,00	69,2
3.1.	Obveze za rashode	1.157.916,00	695.185,00	60,0
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	3.594.979,00	2.592.442,00	72,1
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja)	0,00	2.396,00	-
4.	Vlastiti izvori	- 425.421,00	- 1.196.075,00	281,2
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	4.327.474,00	2.093.948,00	48,4
	Izvanbilančni zapisi	4.150.000,00	3.879.674,00	93,5

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2016., manja je za 2.233.526,00 kn ili 51,6 % u odnosu na stanje iskazano početkom 2016. Smanjenje vrijednosti imovine i obveza odnosi se na smanjenje novčanih sredstava te obveza.

Vrijednost nefinancijske imovine odnosi se na uredsku opremu i namještaj u iznosu 314.608,00 kn, ulaganja iz prethodnog razdoblja u tuđu imovinu radi prava korištenja (poslovni prostor) u iznosu 312.915,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu 231.570,00 kn, postrojenja i opremu u iznosu 44.319,00 kn te knjige u iznosu 10.000,00 kn.

Potraživanja su iskazana u iznosu 154.663,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine, kada su iznosila 1.864.641,00 kn, potraživanja su manja za 1.709.978,00 kn ili 91,7 %. Najznačajnije smanjenje potraživanja u iznosu 1.620.000,00 kn, odnosi se na podmirena potraživanja od državnog proračuna za naknadu troškova izborne promidžbe za izbor devet zastupnika u Hrvatski sabor, u siječnju 2016.

Potraživanja se odnose na oročena sredstva u iznosu 120.000,00 kn, dane predugovorne za uređenje poslovnog prostora u iznosu 18.953,00 kn, jamčevne pologe za poslovne prostore u iznosu 9.841,00 kn, potraživanja od prodaje dugotrajne imovine u iznosu 3.000,00 kn te potraživanja od koalicijskog partnera za uplatu sredstava od naknade troškova izborne promidžbe u iznosu 2.869,00 kn.

Obveze u iznosu 3.290.023,00 kn odnose se na obveze za rashode u iznosu 695.185,00 kn (za materijalne rashode u iznosu 445.956,00 kn i za radnike u iznosu 249.229,00 kn), za kredite i zajmove u iznosu 2.592.442,00 kn te na odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućeg razdoblja u iznosu 2.396,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom godine manje su za 1.462.872,00 kn ili 30,8 %.

Obveze za materijalne rashode odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu 440.928,00 kn, zaposlenima za prijevoz na posao i s posla u iznosu 3.354,00 kn i za službena putovanja u iznosu 1.674,00 kn. Sve obveze su dospjele. Do obavljanja revizije obveze prema dobavljačima podmirene su u iznosu 266.759,00 kn ili 60,5 %.

Obveze za kredite i zajmove početkom 2016. iznosile su 3.594.979,00 kn. Odnose se na obveze za kredit poslovnoj banci u iznosu 3.000.000,00 kn te obveze za zajmove u iznosu 594.979,00 kn (od fizičke osobe u iznosu 500.000,00 kn, pravne osobe u iznosu 74.000,00 kn i za financijski najam iz ranijih godina za dva službena automobila u iznosu 20.979,00 kn). U 2016. Stranka se zadužila u iznosu 379.000,00 kn (za financijski najam vozila u iznosu 249.000,00 kn i zajam od fizičkih osoba u iznosu 130.000,00 kn). Tijekom 2016. otplaćeno je 1.381.537,00 kn te obveze za kredite i zajmove koncem 2016. iznose 2.592.442,00 kn, a odnose se na obveze za kredit poslovnoj banci u iznosu 2.042.857,00 kn, obveze za zajmove fizičkim osobama u iznosu 390.000,00 kn i obveze za financijski najam službenog automobila u iznosu 159.585,00 kn.

Ugovor o kreditu u iznosu 3.000.000,00 kn zaključen je s poslovnom bankom u studenome 2015., a dodatak ugovoru u travnju 2016. Ugovoren je rok povrata kredita 42 mjeseca od prijensa kredita u otplatu, u 14 tromjesečnih obroka (svaki obrok iznosi 185.714,00 kn), od kojih prvi dopijeva u svibnju 2016., a zadnji u studenome 2019. Kamata je ugovorena u visini zbroja tromjesečnog ZIBOR-a i marže u iznosu 5,5 % godišnje. Do konca 2016. kredit je podmiren u iznosu 957.143,00 kn, u skladu s ugovorom te stanje kredita koncem 2016. iznosi 2.042.857,00 kn.

U 2014. od Glavnog tajnika Stranke pozajmljeno je 500.000,00 kn. Ugovor o kratkoročnoj pozajmici zaključen je u travnju 2014. Rok povrata je ugovoren jedanaest mjeseci od dana uplate pozajmice na žiro račun Stranke. Pozajmica je beskamatna. U ožujku 2015. i ožujku 2016. zaključena su dva dodatka ugovora o kratkoročnoj pozajmici, kojim je rok vraćanja produžen do konca ožujka 2017. U 2016. otplaćeno je 150.000,00 kn te stanje duga koncem 2016. iznosi 350.000,00 kn. Do vremena obavljanja revizije, pozajmica nije otplaćena.

Od tri fizičke osobe pozajmljeno je 130.000,00 kn, prema ugovoru o pozajmici iz veljače 2016. Rok povrata ugovoren je do konca godine. Pozajmica je beskamatna. U 2016. otplaćeno je 90.000,00 kn te stanje duga koncem 2016. i u vrijeme obavljanja revizije iznosi 40.000,00 kn.

U kolovozu 2016. Stranka je zaključila s davateljem financijskog najma ugovor o financijskom najmu s financiranjem poreza na dodanu vrijednost, za nabavu službenog automobila u iznosu 249.000,00 kn. Kamate su ugovorene u visini 8,43 % godišnje, a plaćanje u 60 obroka od kojih prvi dopijeva u rujnu 2016., a zadnji u rujni 2021. Instrumenti osiguranja plaćanja financijskog najma su ugovoreni. Tijekom 2016. obveze za financijski najam podmirene su u iznosu 89.415,00 kn te obveza koncem 2016. iznosi 159.585,00 kn.

Vlastiti izvori iskazani su koncem 2016. u negativnom iznosu - 1.196.075,00 kn, što je za - 770.654,00 kn ili 181,2 % više u odnosu na stanje početkom godine, zbog ostvarenog manjka prihoda.

Izvanbilančni zapisi u iznosu 3.879.674,00 kn odnose se na evidentiranje instrumenata osiguranja povrata primljenih kredita od poslovne banke u iznosu 3.000.000,00 kn, leasing društva za financijski i operativni najam vozila u iznosu 369.674,00 kn, za osiguranje izvršavanja ugovora o stručnom osposobljavanju zaključenog s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje u iznosu 400.000,00 kn, za osiguranje plaćanja goriva dobavljaču u iznosu 100.000,00 kn te za osiguranje ugovora o najmu poslovnog prostora (Grad Knin) u iznosu 10.000,00 kn.

I. REVIZIJA ZA 2016.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz prethodnog razdoblja i podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Također, obavljena je provjera plaćanja te ispravnost dokumentacije u vezi rashoda za zaposlene, materijalnih i drugih rashoda. Obavljeni su razgovori s voditeljem materijalno-financijskog poslovanja te osobama zaduženim za vođenje poslovnih knjiga Stranke. Provjereno je jesu li podaci objavljeni na mrežnoj stranici Stranke.

Nalaz za 2016.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga revizije za 2015., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina te obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2016. utvrđeni su nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršavanje naloga revizije za 2015., računovodstveno poslovanje te prihode i potraživanja.

1. Izvršenje naloga revizije za 2015.

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2015., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Nepravilnosti su se odnosile na neevidentiranje potraživanja od članarina i neplaćanje obveza prema dobavljačima u skladu s ugovorima.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Stranka je dostavila očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2016. utvrđeno je prema kojem nalogu je postupljeno, a koji nalog je u postupku izvršenja.

Nalog prema kojem je postupljeno:

- izmjenama Pravilnika o financijskom poslovanju Stranke iz svibnja 2016., utvrđeno je da plaćanje članarine ne predstavlja obvezu za članstvo te nema evidentiranja potraživanja prema članovima koji ne plaćaju članarinu.

Nalog u postupku izvršenja:

- obveze su koncem 2016. iskazane u iznosu 3.290.023,00 kn i u odnosu na stanje iskazano početkom godine manje su za 1.462.872,00 kn ili 30,8 %; Dospjele obveze prema dobavljačima koncem godine smanjene su u odnosu na stanje početkom godine za 442.527,00 kn ili 50,1 %, a plaćanje obveza prema dobavljačima i za pozajmice ne obavlja se prema ugovorenom dospijeću, nego prema financijskim mogućnostima Stranke; obzirom da su obveze za rashode koncem godine iskazane u iznosu 695.185,00 kn (za materijalne rashode u iznosu 445.956,00 kn i za radnike u iznosu 249.229,00 kn), a obveze za kredite i zajmove u iznosu 2.592.442,00 kn, ukupne obveze i nadalje su vrijednosno značajne.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danom nalogu Državnog ureda za reviziju.

1.2. Stranka prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju u vezi s podmirivanjem dospjelih obveza. U očitovanju navodi da će financijske obveze podmirivati u skladu s financijskim mogućnostima vodeći računa o njihovu dospijeću.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15 i 25/17) te Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15 i 67/17), koji propisuju postupanje vezano uz računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.

- Poslovne knjige i financijski izvještaji

Rashodi za nabavu sitnog inventara ostvareni su u iznosu 123.869,00 kn. Pojedinačni trošak nabave (nabavna vrijednost) sitnog inventara u iznosima manjim od 3.500,00 kn jednokratno je otpisan i stavljanjem u upotrebu. Na računu sitnog inventara (račun glavne knjige 042) te ispravku vrijednosti (račun glavne knjige 049) iskazana je vrijednost sitnog inventara u iznosu 1.044.818,00 kn, a u analitičkoj evidenciji u vrijednosti 513.499,00 kn. Razlika u iznosu 531.319,00 kn nije evidentirana u analitičkoj evidenciji te stanje sitnog inventara na računu glavne knjige i stanja analitičke evidencije nije usklađeno. Odredbama članka 12. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, propisano je da se skupina računa 04 - Sitni inventar, sastoji od zaliha sitnog inventara i sitnog inventara u upotrebi. Sitni inventar je dugotrajna materijalna imovina koja se zbog pojedinačne nabavne vrijednosti manje od 3.500,00 kuna može pratiti izdvojeno od dugotrajne imovine u skupini računa 02. Sitni inventar otpisuje se jednokratno stavljanjem u uporabu ili kalkulatивно razmjerno trošenju. Sitni inventar u upotrebi zadržava se u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.

Troškovi reprezentacije u iznosu 100.995,00 kn ostvareni su na temelju ispostavljenih računa na kojima nisu navedeni razlozi ugošćavanja, korisnici usluga reprezentacije, odnosno aktivnosti na koje se rashodi odnose te se ne može potvrditi da su rashodi odnosno financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, financijska sredstva, politička stranka može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke, odnosno programom rada i godišnjim financijskim planom te je zabranjeno korištenje navedenih sredstava za osobne potrebe.

Državni ured za reviziju nalaže voditi evidenciju sitnog inventara u pomoćnim evidencijama u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Nadalje, nalaže na računima za reprezentaciju navesti za koju su aktivnost, odnosno ciljeve rashodi ostvareni, kako bi se moglo nedvojbeno utvrditi da je korištenje financijskih sredstava isključivo za ostvarivanje ciljeva predviđenih godišnjim programom i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

2.2. *Stranka prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju u vezi s evidentiranjem sitnog inventara u pomoćnim evidencijama i usklađivanja računa glavne knjige i analitičke evidencije.*

U vezi s računima za reprezentaciju, na kojima treba navesti za koju su aktivnost, odnosno ciljeve rashodi ostvareni, kako bi se moglo nedvojbeno utvrditi da je korištenje financijskih sredstava isključivo za ostvarivanje ciljeva predviđenih godišnjim programom i financijskim planom, obrazlaže da je svim županijskim organizacijama dostavila uputu da računi za reprezentaciju moraju sadržavati svrhu odnosno ciljeve za koje su rashodi ostvareni.

3. Prihodi i potraživanja

- 3.1. Prihodi su ostvareni u iznosu 9.860.667,00 kn, što je za 1.945.448,00 kn ili 16,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu 2.552.355,00 kn.

Stranka je tijekom 2016. uputila jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, u čija tijela su imenovani njezini članovi, pisane zahtjeve u kojima traži podatke o visini sredstava za rad političkih stranaka temeljem vijećničkih mandata te je pribavila 183 odluke. Od 91 jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu dostavljene odluke, što otežava praćenje i kontrolu pravodobnosti te točnost naplate navedenih prihoda. Stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala i u financijskim izvještajima nije iskazala potraživanja za prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odredbama članaka 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitne organizacije obvezne su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje pribavljati odluke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke te pratiti i kontrolirati naplatu potraživanja za navedene prihode. Nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati potraživanja za prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 3.2. *Stranka prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju u vezi pribavljanja odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke te evidentiranja, praćenja i kontrole naplate potraživanja za navedene prihode.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2016. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je bezuvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvještavanja, financijski izvještaji u svim značajnijim odrednicama objektivno iskazuju rezultate poslovanja te stanje imovine i obveza.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezane uz usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koje bi utjecale na izražavanje drukčijeg mišljenja.

4. Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u listopadu 1990., pod nazivom Hrvatska narodna stranka, kojoj je u veljači 2005. pristupila stranka Libra te od lipnja 2005. djeluje pod nazivom Hrvatska narodna stranka - liberalni demokrati. Jedinstvena je politička organizacija ustrojena na teritorijalnom načelu i sastoji se od Središnjice, regionalnih saveza, županijskih organizacijskih jedinica te podružnica s ograncima, kojih je koncem 2016. bilo 505. Statutom su utvrđeni naziv, znak, sjedište i ciljevi Stranke, način informiranja javnosti, načela djelovanja, prava i obveza članova, ustrojstvo, tijela upravljanja (način njihova izbora i opoziva, imenovanja i smjenjivanja, trajanje mandata), sredstva za rad te drugi uvjeti potrebni za članstvo i rad Stranke. Od ožujka 2013. do travnja 2016. predsjednica Stranke bila je Vesna Pusić, a od travnja 2016. do lipnja 2017. predsjednik je Ivan Vrdoljak. Financijskim planom i izmjenama plana, ukupni prihodi planirani su u iznosu 9.355.000,00 kn, rashodi u iznosu 10.194.000,00 kn te manjak prihoda u iznosu 839.000,00 kn. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2016., prihodi su iskazani u iznosu 9.860.667,00 kn, rashodi u iznosu 10.631.321,00 kn te manjak prihoda u iznosu 770.654,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina iznosio je 1.175.573,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 1.946.227,00 kn. Prihodi ostvareni u iznosu 9.860.667,00 kn su za 1.945.448,00 kn ili 16,5 % manji u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu 4.542.880,00 kn, prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 2.552.355,00 kn, prihode od članarina u iznosu 1.340.380,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 637.532,00 kn te na druge prihode u iznosu 787.520,00 kn. Ostvareni prihodi korišteni su za financiranje rashoda redovnog poslovanja te ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom. Ostvareni rashodi u iznosu 10.631.321,00 kn su za 689.836,00 kn ili 6,1 % manji u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 3.163.918,00 kn, materijalne rashode u iznosu 5.391.312,00 kn, rashode za amortizaciju u iznosu 364.356,00 kn, financijske rashode u iznosu 248.826,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu 7.756,00 kn te na druge rashode u iznosu 1.455.153,00 kn. Odluka o pokriću manjka prihoda donesena je u travnju 2017.

Na mrežnoj stranici Stranke objavljeni su financijski izvještaji, godišnji program rada, financijski plan te godišnje i polugodišnje izvješće o primljenim donacijama. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku. Revizijom utvrđene nepravilnosti koje se odnose na izvršavanje naloga za 2015., računovodstveno poslovanje te prihode i potraživanja, nisu značajne i nisu utjecale na istinitost financijskih izvještaja te je izraženo bezuvjetno mišljenje.